

## DÔVODOVÁ SPRÁVA

### A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“), sa predkladá ako iniciatívny návrh.

Cieľom návrhu zákona je primárne potreba zjednodušenia podmienok prijímania cudzincov vyplývajúca z aplikačnej praxe. V súčasnosti sú požiadavky na prijímanie, t. j. predkladanie dokladov cudzincami do konania o pobyte, nastavené pomerne rozsiahlo, čo má za následok predlžovanie konania o pobyte na strane správneho orgánu, keďže všetky predložené doklady musia byť skontrolované a vyhodnotené pracovníkmi cudzineckej polície.

Návrhom zákona sa zavádza zrušenie povinnosti prikladať dôkazy o finančnom zabezpečení pobytu cudzincov – a to v prípadoch, kde to európska legislatíva umožňuje. Keďže ide o podmienku, ktorú je možné overiť aj po udelení/obnovení pobytu (napr. v rámci povinností cudzincov mať počas udeleného pobytu finančné zabezpečenie pobytu na každý mesiac zostávajúceho pobytu) a nie pri podávaní žiadosti o pobyt, navrhuje sa predkladanie dokladov o finančnom zabezpečení pobytu vypustiť zo zákona o pobyte cudzincov vo všetkých prípadoch, kde je to možné. Návrh zákona zároveň ruší administratívnu povinnosť cudzincov – prikladanie fotografie k žiadosti o pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín, resp. o vydanie dokladu o pobyte občanov Európskej únie a ich rodinných príslušníkov, keďže na oddeleniach cudzineckej polície Policajného zboru sa odoberajú biometrické údaje (vrátane fotografie tváre). Cieľom zavedenia navrhovaných zmien do aplikačnej praxe je prispieť najmä k zníženiu administratívnej záťaže, a tým ku skráteniu doby konania o pobyte, čo umožní vybavenie väčšieho počtu žiadostí cudzincov na oddeleniach cudzineckej polície Policajného zboru.

Návrh zákona tiež zavedie možnosť podávania žiadostí o registráciu práva pobytu občanov Európskej únie a ich rodinných príslušníkov na ktoromkoľvek oddelení cudzineckej polície Policajného zboru, a nie striktné na oddelení cudzineckej polície Policajného zboru príslušnom podľa miesta pobytu, čím sa umožní aj týmto osobám riešiť si svoju životnú situáciu podľa vlastného uváženia na oddelení cudzineckej polície Policajného zboru, kde je aktuálne menší nápor na pridelenie termínu z rezervačného systému.

Návrh zákona rieši aj problémy aplikačnej praxe v prípade využívania rezervačného (objednávacieho) systému Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a na tento účel zavádza povinnosť pre fyzické osoby a právnické osoby objednať sa na vybavenie životných situácií na príslušnom oddelení cudzineckej polície Policajného zboru, ak si chcú podať žiadosť osobne. Keďže v súčasnosti nie je táto povinnosť priamo v zákone o pobyte cudzincov, je potrebné pristúpiť k takejto úprave. Nápor cudzincov na území Slovenskej republiky je enormný a bez objednania sa na cudzineckú políciu cez rezervačný systém by mohlo dôjsť k narušeniu verejného poriadku, a to najmä kvôli zhromažďovaniu sa veľkého počtu cudzincov pred oddeleniami cudzineckej polície Policajného zboru a vyvolávaní nepokojov z dôvodu nemožnosti riešiť si svoju životnú situáciu. S uvedeným súvisí aj úprava dĺžky platnosti národného víza udeleného na účel podania žiadosti o udelenie pobytu na našom území (okrem účelu podnikania), kde sa predlžuje toto obdobie z 90 dní na 120 dní, a to za účelom poskytnutia dlhšieho časového priestoru na objednanie sa na cudzineckú políciu.

Návrh zákona zavádza tiež zmeny a úpravy doterajšieho systému udeľovania pobytu na účel podnikania, a to najmä z dôvodu potreby zefektívnenia postupov a regulácie prijímania cudzincov na územie Slovenskej republiky na účel podnikania. Primárne ide o zavedenie systému kvót na počet prijatých žiadostí o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania a zoznamu krajín, z ktorých budú cudzinci prijímaní na naše územie; zároveň sa bude vyhodnocovať miera hospodárskeho prínosu pre našu republiku. Zavádzajú sa aj niektoré ďalšie pravidlá, napríklad umožnenie podávania žiadostí o udelenie tohto účelu pobytu len v zahraničí na príslušnom zastupiteľskom úrade (a to bez možnosti udelenia teritoriálnej výnimky), udeľovanie pobytu na účel podnikania prvožiadateľom en bloc na tri roky a ďalšie. Žiadosti o obnovu prechodného pobytu na účel podnikania, resp. zmena účelu pobytu na podnikanie nie sú zahrnuté do systému kvót. Zmenou systému prijímania cudzincov na podnikanie by sa malo najmä zabezpečiť, aby prijímaní cudzinci riadne plnili účel udeleného pobytu na podnikanie, vykonávali podnikanie na našom území, ale tiež aby mali štátne orgány k dispozícii účinné prostriedky na zabránenie zneužívania účelu pobytu. Záujmom štátu je najmä ochrana bezpečnosti, postupné odbúravanie administratívnej záťaže či už na strane cudzincov, ako aj na strane pracovníkov štátnej správy a tiež správne prerozdelenie úloh medzi jednotlivými orgánmi štátnej správy podieľajúcimi sa na procesoch prijímania cudzincov na účel podnikania podľa predmetu ich pôsobnosti či kompetencií. Zároveň je možné predpokladať, že tento spôsob regulácie podnikania napomôže zvýšeniu zamestnanosti cudzincov, ktorí budú namiesto prechodného pobytu na účel podnikania žiadať o prechodný pobyt na zamestnanie. V praxi sú bežné prípady, kedy zamestnávateľ namiesto zamestnania cudzinca tohto núti, aby si vybavil živnostenské oprávnenie.

Návrh zákona predpokladá pozitívny aj negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, pozitívny aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívny dopad na služby verejnej správy pre občana, ako aj na procesy služieb vo verejnej správe. Návrh zákona nepredpokladá žiadny vplyv na informatizáciu spoločnosti, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi ústavného súdu, s inými zákonmi a medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, a s právom Európskej únie.

Návrh zákona nemá byť predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.